

ღმინჯი

№3, 2016

საგაზაფხულო ამბავი

თებერვლის ერთ-ერთ შუადღეს
(იყო თორმეტის ათი),
ზამთარს მიართვეს ბარათი,
– ხომ ხედავ, უკვე ნახდი!
ჯობს, უბრძოლველად დამითმო
შენი კვერთხი და ტახტი!
წერილი წვიმას მოჰქონდა,
ხელს კი აწერდა მ ა რ ტ ი.

ჯანგატეხილ ბერიკაცს
ბრძოლის თავი სად ჰქონდა,
მაგრამ ტახტს და მეფობას
უბრძოლველად დათმობდა?!

თუმცა თეთრი ლაშქარი
უქრებოდა ლაჩრულად!
ამ დროს მზისფერ კარავში,
ღრუბლებს ზემოთ, ცაში,
გაზაფხულის სარდალი
ბრძოლის გეგმას გაშლის,
– სხივებს დასცხებ მალლიდან!
(გზას ულოცავს მზეს მარტი),
კოჯრის ტყეში გამაგრდეს
ყოჩივარდას დესანტი!

. . .

არ ვიამბობთ დაწვრილებით,
რა ბრძოლები გაიმართა
მანგლისის თუ კოჯრის ტყეში,
არმაზთან თუ ნატახტართან...
და ქალაქში ზარ-ზეიმით
მარტი როგორ შემობრძანდა!
ერთხანს დინჯად იმეფა,
კვირტებს მიესათუთა,
მოუსინჯა მაჯები
ნუშებს, ტყემლებს, ხართუთას...
მერე გადაირია,
აუხირდა მინას
და სულ მოულოდნელად
ანც გოგონად იქცა!
მზემ აჩუქა ცხრა სხივი,
ცხრიტვე იწყო ხატვა,
მინას მწვანე ჩააცვა,
ვარდისფერი – ატამს,
მოიყოლა ფერები –
ხასხასა და ლორთქო,
დედამინა, ხატულა,
ხოხობივით მორთო!

ამ დროს მთებისკენ გაქცეულ
ზამთარს აცნობეს ამბავი,
– მარტი ერთობა, ქალაქში
საფრთხეს არ ელის არავინ.

ზამთარმა ხელი შემართა,
ბრძანება გასცა იმნამს,
– მარტს თავზე უნდა დავესხა,
გადავათეთრო მიწა,
წავშალო მარტის ნახატი,
ყინვა ვამსგავსო ჯალათს,
იმ მეტიჩარა ყვავილებს
ვუჩვენო ჩემი ძალა!

მარტმა იგრძნო საფრთხე და
მალლა ზეცას ახედა!
მზემ საშველად ხეხილის,
ენძელების, იების...
დარაზმა და მიწაზე
გამოგზავნა სხივები!

ძალაგამოლუული,
თეთრი ქურქის ფარფარით
დაიძრა და მთებისკენ
წალასლასდა ზამთარი!

როცა ამ ამბავს გიამბობთ
მარტი ათი დღის არის,
ხევხუევებსა და ტყეებში
ისევ დგას ზამთრის ჯარი.
ხვალ-ზეგ მზე გაძლიერდება,
სხივებს მიწაზე მოჰფენს
და ლილოჭრილოდ მოაქცევს
ტყე-ჭალას, მინდვრებს, კორდებს...
თოვლი დადნება, გაქრება, მიწა დარჩება სველი,
მიწიდან ამოიხედავს ბალახის მწვანე ღერი,
შეჭლიმებს ქვეყნიერებას, მადლობას ეტყვის მზეს
და ჩვენთან ერთად დაუცდის
აპრილის ლამაზ დღეს!

მხატვარი ბიორბი ჩაჩანიძე

ბაბუა და შვილიშვილი

კერცხეთის თოვლიანი მთა განათლის-ფრდა, მამალმა იყივლა და... ნოე ბაბუასაც გაეღვიძა, ლოგინიდან წამოდგა, პირფვარი გადაინერა, ჩაიცვა, მონესრიგდა, ბუხარი ააგუზგუზა და ოთახიდან ფრთხილად გავიდა. მურია შემოელაქუცა. ძალლი დააბა და საკვირაო საქმეს შეუდგა. ყოველ კვირას ეზო-კარისთვის უნდა შემოეველო; ღობის ყოველი კუთხე-კუნჭული გულდაგულ შეემონმებინა – ხომ არ დაზიანებულია შემოკარებული! მერე ვენახში შედიოდა.

პირველკლასელმა მამუკამ, ნოე ბაბუას უმცროსმა შვილიშვილმა, როგორც კი გაიღვიძა, მაშინვე ბაბუ მოიკითხა. დედიკომ უთხრა: დღეს კვირაა, ბაბუა კარ-მიდამოს შემოუვლის და მალე მოვაო. – ბაბუასთან მივსაო. – არა, შვილო, ჯერ ვისაუზმებთ, მერე გაკვეთილებს მოამზადებ, მოტკებთ და ბაბუასთან მერე გაგიშვებო. იცოდა მამუკამ, სიტყვა „მოტკებთ“ რასაც ნიშნავდა და დედას დაჰყაბულდა. მალე ნოე ბაბუც მოვიდა, ტაბლაც გაიშალა. მამუკამ ბაბუას ტაბლის თავში დაუდგა სკამი. ოჯახის უფროსი ყოველთვის ტაბლის თავში ჯდებოდა; მეზობლის ქალი დაჯდა ერთხელ ბაბუის სკამზე და მამუკამ იმნამსვე მიაძახა: – აქ არ შეიძლება, ეს ნოე ბაბუას სკამიაო! სანამ ოჯახის უფროსი არ მობრძანდებოდა, საჭმელს ხელს ვერა-

ვინ ახლებდა. ისაუზმეს. მამუკაც ატიკტიკდა: – ბაბუა, ნისქვილში ხომ წამიყვანო; ბაბუა, საბარავად როდის წავიდეთო. მერე მამუკამ ნოე ბაბუას საქონელი მინდორში გადააყვანინა; თედორე ბაბუას ნაჩუქარი ცხენიც გადააბეს და დატკბა კიდეც; კერცხეთის მთაც გამოჩნდა. მზე მოძალიანდა. მამუკამ თავისი პატარა ბარი აიღო და ბაბუას ვენახში გაჰყვა. ციცქა-ცოლიკაური, მამუკა რომ დაიბადა, მაშინ დარგეს. უფროსი შვილიშვილის, ვახტანგის სახელზე გაშენებული ვაზიც აქვეა. ბიჭი რომ დაიბადებოდა, მის სახელზე ვაზი უნდა გაშენებულიყო. მამუკამ იცის, რომ სამასი ძირი ვაზი მისია და ამიტომაც არის ასე მონადინებული: უნდა დაბაროს, მერე გასხლას. სამ ძირ ვაზს რომ შემოუბარეს, მამუკამ ბაბუას უთხრა: – შევიხობინებ ცოტას, ბაბუა, დავილალო. ჯორკოზე ჩამოჯდა, ბაბუაც გვერდით მიუჯდა. – შენი ვენახი უკვე მოლონიერებულია, ორი ნეკი და ორი მოსახვევი დავუტოვოთ. ნოე ბაბუამ ახლა გასხვლას მიჰყო ხელი. მოშუადღევდა. ვახტანგ! ვახტანგ! ჭიშკარს მეზობელი მოადგა ძახილით. – ბაბუა, ვახტანგს რომ იძახიან ეს მეზობლები, ჩემს სახელს რატომ არავინ იძახისო? – ბაბუ გენაცვალოს, შენს სახელსაც დაიძახებენო. და მართლაც, ორი წუთიც არ გასულა, ახლა მამუკა-მამუკას ძახილით მერი მასწავლებე-

მხატვარი მალხაზ კუსაშვილი

ლი მოადგა ჭიშკარს. გაუხარდა, ესიამოვნა პატარა ბიჭს, თავისი სახელი რომ გაიგონა, თანაც მასწავლებლისგან. ნაშუადღევს ნოე ბაბუამ ტომარა სიმინდით აავსო, სიმინდი ჩაყარა პატარა ტომარაშიც, დომნა ბებომ მამუკას რომ შეუკერა. მამუკამ თავისი ტომარა, გასაშუალებული, მხარზე შეიგდო და ურემთან მიიტანა. ბაბუამ ბულია ურემში შეაბა. – ბაბუა, ნისქვილიდან საფქვავს ხომ წამომადებინებო?! – კი, ბაბუა გენაცვალოს, აბა რას ვიზამო! ნისქვილისკენ მიმავალ ბაბუასა და მამუკას მეზობლის ბიჭი წამოეწია ნატრულია-ნატრულიას ძახილით. მამუკას ეწყინა, „ნატრულია“ რომ დაუძახა მეგობარმა. სამი-ოთხი წლის იყო მამუკა, დედიკოს ეტყოდა: – ბაბუა მენატრება, ბაბუასთან წამიყვანეო. ბაბუასთან რომ მივიდოდა, ცოტა ხანი გაივლიდა და ბაბუას ეტყოდა: – დედიკო მენატრება, დედიკოსთან მინდაო. ამიტომაც შეარქვეს „ნატრულია“. ახლა, როცა პირველ კლასშია, „ნატრულიას“ დაძახება სწყინს და ესირცხვილებს.

ბულია ჭკვიანი ხარია, გაძლოლა არ უნდა. ნოე ბაბუა ურემზე ავიდა და შვილიშვილს გვერდით მიუჯდა. გამხიარულდა ბიჭი, ბაბუა რომ გვერდით დაიგულა. ბევრი რამ ჰქონდა მისთვის სათქმელ-საამბობი. – ბაბუ, წელს ვახტანგს რომ საწნახელში ყურძენი დაანურინე, მეც ხომ დამანურინებო; ჭალაში რომ წამიყვანე ყანის გასამარგლად,

მეც ხომ წამიყვანო; ორფუტიან ჭურს მეც ხომ გამარეცხინებო! – კი, ბაბუ გენაცვალოს, კი, ბაბუ შემოგვევლოსო, და ხარობდა ბიჭი. იცით, რატომ უყვარდა და უხაროდა ნისქვილში წასვლა მამუკას? გზად მიმავალი ყველა სიყვარულითა და რიდით ესალმებოდა ნოე ბაბუას. – ნათლია გაგიმარჯოს; ნოე ნათლია, გენაცვალე, გამარჯობაო; მამუკა, ეხმარები ბაბუასო? ამ სიტყვების გაგონებაზე, ბიჭს გული სიამაყით ევსებოდა.

სიმონიკა მენისქვილედ ნოე ბაბუას ნათლული იყო. ნათლიას რომ დაინახავდა, აღარ იცოდა, სიხარულისგან სად წასულიყო. სიმინდს ურიგოდ დაუფქვავდა ხოლმე. მამუკას ბალიშა კანფეტებით გაუმასპინძლებოდა. სახლეულს, იქვე რომ ცხოვრობდა, გასძახებდა – ნოე ნათლია მობრძანდაო! და სიმონიკას მეუღლე დოქით და ჭყინტი ყველით ლექსო-ბიჭთან ერთად მაშინვე ნისქვილში გაჩნდებოდა. მამუკას ღვინოში პურს ჩაუღებდნენ და ისიც სიამოვნებით მიირთმევდა ორ-სამ ლუკმას, ალადასტურში ამოსიმლერებულს.

ნისქვილიდან რომ დაბრუნდნენ, ქათამი და ინდაური თელაზე იზუდრებდა. მამას ჭიდან წყალი მოჰქონდა, ვახტანგი დატაფულ ხარდანს ფარდულში აწყობდა. მაყვალა და ბებია დომნა ბიჭებისთვის ახლად მოქსოვილ წინდებს და ხელთათმანებს თოკზე ფენდნენ. დედიკო კი სავახშმოდ ტაბლას აწყობდა.

ნავახშმევს რძალმა მამამთილს შეჰკადრა: – მამა, ფეხის დაბანას ხომ არ ინებებო. – კი, შვილო, დავიბან, დღეს ბევრი ვიჯაფეო. რძალმა სპილენძის გაკრიალებული ტაშტით წყალი შემოიტანა. თუ აქამდე ვახტანგი ჰბანდა ბაბუას ფეხებს, ახლა მამუკა ჰბანს. ამჯერადაც გულდაგულ დაბანა და გულდაგულ შეუმშრალა.

ბებოს მაყვალა შეუნვა ფეხებში, ბაბუას – მამუკა. დედამ ბიჭს საბანი ამოუკეცა და შუბლზე აკოცა. გაიტრუნა, გაინაბა დედის ალერსისგან გასიამტკბილებული მამუკა. მერე ბაბუას ფეხები გულში ჩაიხუტა, ეფერა და ეფერა. ბაბუამ შვილიშვილის გულისფანცქალი იგრძნო და ღიღინი დაიწყო, სხვათათვის ძლივს გასაგონი: – მამუკელა შვილი არის, გორგასალის ბიჭი არის, სამოძირო

შვილი არის... ჩემი მანათობელი, ჩემი გამათობელი...

ელიმებოდა მამუკას და რაღაც სხვანაირი სითბოთი მაღლიანდებოდა. ძილიც ეძალეზოდა, ბაბუას ღიღინსაც ისმენდა და გულში დილით ნასწავლ ლექსს იმეორებდა და იმეორებდა:

კითხვა მასწავლა ბაბუამ,
გასხვლაც მასწავლა ვაზის,
სწავლა და შრომა თუ გიყვარს,
ღმერთი ვაჟკაცად გაგზრდის.

ამასობაში მამუკასაც ჩაეძინა. ლოყები აღაჟღაჟებოდა, დროდადრო გაიღიმებდა – ტკბილ სიზმრებს ხედავდა, ალბათ.

არ ეძინა ბუხარს – ვეება ჯირკს ცისფერი ალი ეხვეოდა და ბუხარიც გუგუნებდა.

ჯაბიწინთი

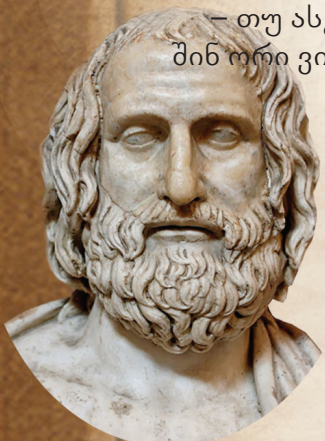

გონიერების ზარდახშა

სწავლის საფასუხი

ერთხელ არისტოტელეს ერთი ჭაბუკი მიუყვანეს შეგირდად. ფილოსოფოსმა სწავლის საფასურად წარმოუდგენლად დიდი თანხა – 500 დრაჰმა მოითხოვა. აღშფოთებულმა მამამ წამოიძახა:

- როგორ? ეს ხომ ვირის ფასია?!
- თუ ასეა, იყიდეთ ვირი, – ურჩია არისტოტელემ, – იყიდეთ და შინ ორი ვირი გეყოლებათ.

ვიძიე რაჰაიკს გასწავერი...

ერთხელ არისტოტელეს ერთი ყბედი, ენამასხარა ახალგაზრდა კაცი გამოეცხადა – ფილოსოფოსისგან ორატორული ხელოვნების სწავლა სურდა. კაცმა ენა აიქავა, იჭარტალა, ილაქლაქა და ბოლოს მთავარს დაუბრუნდა – ბრძენ მოძღვარს ჰკითხა, რამდენია საჭირო მჭევრმეტყველებაში დაოსტატებისთვისო.

- სხვათაგან განსხვავებით შენგან ორმაგს ავიღებ. – მიუგო სახემოღუშულმა ფილოსოფოსმა.
- რატომ? – გაუკვირდა სტუმრებულს.
- იმიტომ, რომ შენთან ორმაგი ჯაფა მომიწევს: ვიდრე ლაპარაკს შეგასწავლი, ჯერ დუმილი უნდა გასწავლო...

ახისტოტელეს პაჩიგება

აი, როგორ დაარიგა არისტოტელემ თავისი მოსწავლე, ალექსანდრე მაკედონელი:
– შენი საიდუმლოებანი არასოდეს გაანდო ორ ადამიანს, რამეთუ საიდუმლო თუ გაიცა, შემდეგ ველარ დაადგენ, ვინ იყო ამაში დამნაშავე. თუ ორივეს დასჯი, მაშინ აწყენინებ იმას, ვინც საიდუმლოს შენახვა შეძლო. თუკი ორივეს აპატიებ, ისევ უდანაშაულოს შეურაცხყოფ, რამეთუ იგი არ საჭიროებდა პატიებას.

მოამზადა ალექო გაბელაია

უინისკენ

გზაზე მიდის ერთი კვიცი –
სადაც მიდის, კარგად იცის.
დაიღალა თამაშით,
მიდის თავის თავლაში.

გზაზე მიდის ერთი თაგვი,
მოუსვრია ცხვირი ნაგვით.
დაიღალა თამაშით
მიცუნცულებს თავლაში –
თაგვს იმ დიდი თავლის ბოლოს
აქვს თავისი ციცქნა სორო.

გზაზე მიდის ერთი ყვავი,
მიდის, მიიჩქარის, ჩხავის.
დაიღალა თამაშით,
ისიც მიდის თავლაში.
თავლასთან რომ ხე დგას ალვის,
იქ ყვავების ბუდე არის.

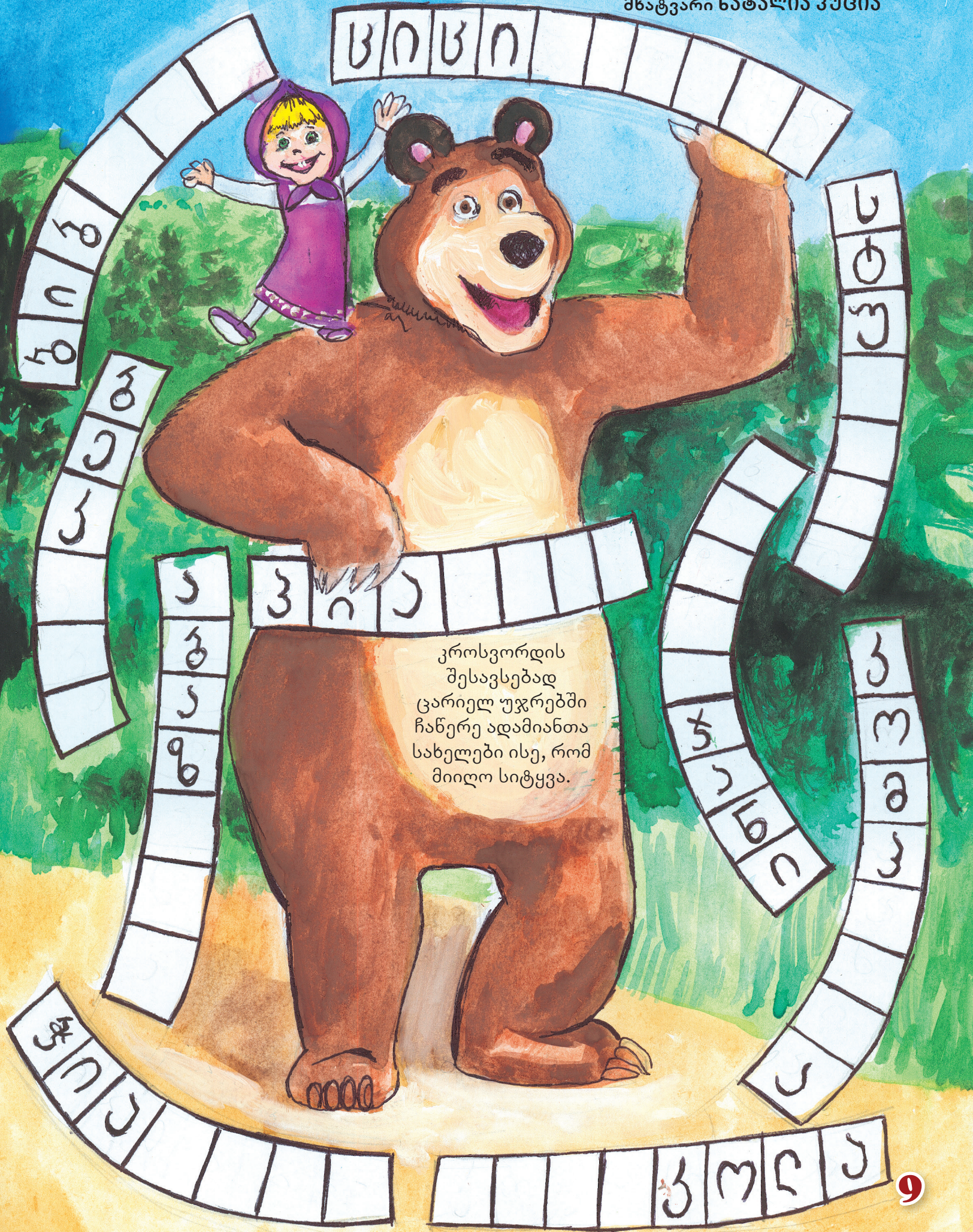
ფულუროც აქვს თურმე იმ ხეს,
შიგ ბუ ბუდობს,
ემალეზა მზეს და სიცხეს.

კიდევ რა დგას თავლასთან?
სკა, საქათმე, სახლი.
ერთი ბუდრუგანაც ჩანს,
შიგ ვინ ცხოვრობს? – ძაღლი.

მიდი-მოდის გზაზე ხალხიც –
ზოგი მარჯვნივ, ზოგი მარცხნივ...
რა კარგია, თუ გზის ბოლოს
ყველას ელის თავის სახლი.

მხატვარი ელენე ვარამაშვილი

კროსვორდის
შესავსებად
ცარიელ უჯრებში
ჩანერე ადამიანთა
სახელები ისე, რომ
მიიღო სიტყვა.

სითხითეა

- მასწავლებლო, ვერ გავარკვიე,
აქ რა გინერიათ წითელი კალმით?
- რა და... „ნიკოლოზ, წერე
გარკვევით!“

- ბავშვებო, რატომ არ ძარცვავდა
რობინ ჰუდი ღარიბებს?
- იმიტომ, რომ ღარიბებს ფული არ
ჰქონდათ.

- ბავშვებო, რომელ მწერლებს
ვუწოდებთ კლასიკოსებს?
- კლასში რომ ვსწავლობთ!

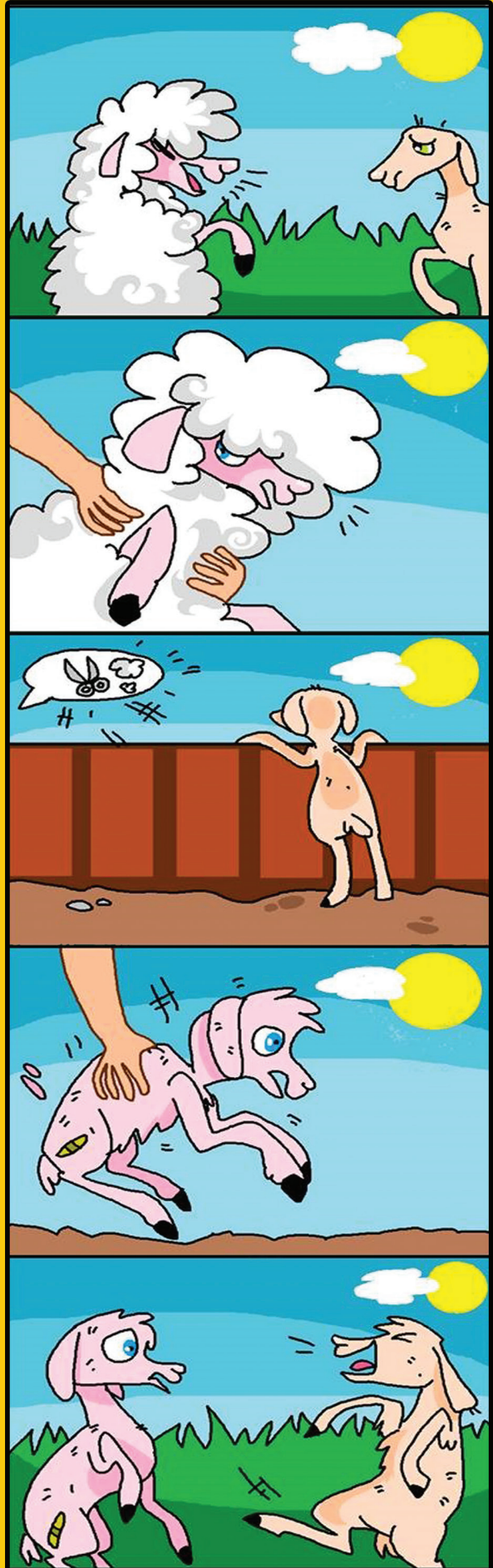

- ეს რა ქენი, ქეთი! ასი წლის
წინანდელი ლარნაკი გატეხე?!
- კიდევ კარგი, მე ახალი მეგონა.

- მამა, მინდა, დაბადების დღეზე
რაღაც გაჩუქო.
- შენი საჩუქარი ის იქნება, თუ
ათიანებზე ისწავლი.
- დაგაგვიანდა, მე უკვე გიყიდე
საფულე.

ნუ დასწინი სხვასაო,
გადაგხდება თავსაო!

სწავლა და მწერლობა

მხატვარი
ლამა სულაკაური

დოდო (კესარია) აბაშიძე

ქეთინო და რაქა

– საით მიგყავს, ლალა,
შენი დედოფალა?
– აღარ მკითხო, ერთი,
ჩემო კარგო ქეთი.
არ მინახავს არსად,
ბავშვი ასე ცელქი.
სულ ვერ ვტოვებ მარტო,
სულ მის სახელს ვყვირი
ყველაფერში ამან
უნდა ჩარგოს ცხვირი.
უჭამია გუშინ
ხაჭაპური მიწის,
ალბათ, მოინამლა,
ახლა სიცხით იწვის.
დილით ჩამივარდა,
ადუღებულ ქვაბში
ახლა, აგერ, მიმყავს
პოლიკლინიკაში.
მინდა, ვუმკურნალო,
იქნებ, მოვარჩინო...
– მეც მაგ დღეში არ ვარ,
ჩემო თვალისჩინო.

მხატვარი
ნატალია კუცია

მხიარული

ლია კოხალაძე

იხვი და ბაჭია

სულ პანანინას, პანინას,
მეტად პენიან იხვენას
ბუმბულის კაბა აცვია,
ქუდსაც მისსავეს იხურავს.
ექილიკება ბაჭია,
გადაყოლილი წონიალს:
– იხვი და ასე პრანჭია?
იხვი და ასე კოპნია?
– დიდყურავ, – იხვი ყვიტყვიტებს
საყვედურით და ვიშვიშით:
– ეგ ქურქი რისთვის გიყიდეს?
შენც გაიპრანჭე, ვინ გიშლის?

სპირო და ქათვი

– დათუნია ბაჯბაჯა,
რა მოდემის ხარ, რა ჯიშის?
ნუთუ წონის დაგდება
არ გიცდია ვარჯიშით?
ისე უზარმაზარი,
ზონზროხა და ზანტი ხარ,
სხეულს ვედარ ერევი,
კუს ნაბიჯით დადიხარ.

– სპილოვ, რად მიგაჩნია
თავი ჩემზე ტანჩიად?
აუჰ, სინდის-ნამუსი
მართლა არ გაგაჩნია?
მწარედ ენაჩხვლეტიავ,
ტლიკინავ და ტეტიავ,
დავიჯერო, სარკეში
სულ არ ჩაგიხედია?

მხატვარი
თაა მიქაია

როსიპი

ნათია ჯანაშია

მარარი წნევა

ბუ უჩივის მაღალ წნევას
და ექიმთან ჩაენერა.

ექიმი კი გახლავთ ჭოტი,
ტოროლები ნათლია.

– მერე?

– ჭოტმა ბუს ლოდინში
მთელი ღამე ათია.

(შტერი, ღამის ოთხ საათზე
ვინ მიფრინავს ექიმთან?!)

– მერე, მერე?

– რაღა მერე,

ახლა წნევა ექიმს აქვს!

რობერტ მესსი

ტხაბაზა

აფრიკაში ცხოვრობს,
დარბის სხვეებზე სწრაფად,
ასე ამბობს: სპილოს,
აქლემსა და აფთარს
მე ვჯობივარ, რადგან
ფრთოსანი ვარ მარდი,
სულ არა მაქვს ლომის
და ვეფხვების დარდი.

ის კი არა, ერთ დღეს
გაიმართა რალი,
შუმახერი იცით? –
იმას გავუსწარი.
საიდანღაც ლომმა
იღრიალა ამ დროს,
სირაქლემამ თავი
ცხელ ქვიშაში ჩარგო –
დაიბნა და, აბა,
სხვა რა უნდა ექნა?
ძალზე ცუდი არის
ყბედობა და კვეხნა.

ლიზა დანელია

10 წლის, შვეიცარია,
ქალაქი მარტინი

LIZA DANELIA

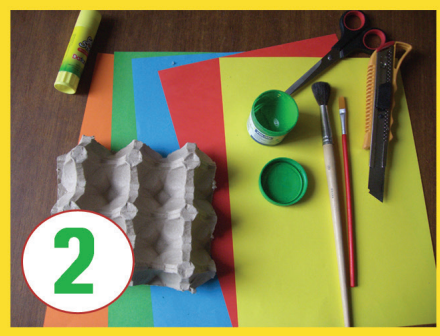
მზაქათი

შენი სკლით

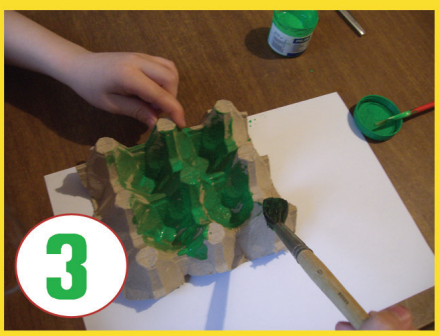
რუბრიკას უძღვება
როენა შელავია

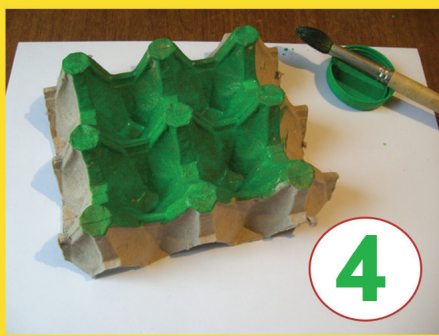
1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

საბამ ბაბუა

ზამთრის დასასრულს დღემ იმატა. მზე ღრუბელთა ტყვეობიდან გათავისუფლდა, ერთი გემრიელად გაიზმორა, სამყაროზე წიგნივით გადაიშალა და სიყვარულის ნიშნად არემარეს სითბო დაასხივა. ჩიტებმა ჟივილ-ხივილს უმატეს, უფოთლო ხეთა ტოტებზე აქეთ-იქით დახტოდნენ და ერთმანეთს ზამთრის გადაგორებას ულოცავდნენ.

ბაბუას ხელში აყვანილი საბა მკერდზე მიეხუტებინა და ფანჯრიდან ეზოს გადასცქეროდა.

– ბაბუ, ექიმებმა რა გითხრეს? – ამოიტიტინა პატარამ.

– არაფერი, ბაბუკა, გაზაფხულზე მორჩებიო, – ბავშვს ხელი გადაუსვა, აკოცა.

– გაზაფხულზე?

– ჰო, გაზაფხულზეო.

– კი მაგრამ, გაზაფხული როდის მოვა?

– საბუკა, გაზაფხული მაშინ მოვა, როდესაც ჩვენი ფანჯრის წინ ეს ნუშის ხე აყვავდება.

– ხე როგორ უნდა აყვავდეს? – ბიჭი ცნობის-მოყვარეობას ვერ თოკავდა.

– როგორ და, ჯერ კვირტები ბუშტებივით დაებერება, შემდეგ ძალიან ჩუმად – ბუჰ, დაიძახებს და ქათქათა თეთრი, თოვლის ფიფქივით სუფთა ყვავილების დიდ გუნდად გადაიქცევა, თითქოს კეთილმა ჯადოქარმა ხე საგაზაფხულოდ მორთო. ამას ჰქვია აყვავება.

– და მაშინ მორჩები? ექიმები აღარ მოვლენ და ნემსს აღარ გაგიკეთებენ? – საბა კამკამა, სიყვარულით სავსე თვალებით შეჰყურებდა.

– კი, შვილო, გაზაფხული მოვა თუ არა, მაშინვე მოვრჩები...

ის დღე იყო და ის, საბამ მოსვენება დაკარგა, გამუდმებით ფანჯარასთან მიდიოდა, სკამს მიაცურებდა, ზედ აძვრებოდა და ნუშის ხეს აკვირდებოდა. ტელევიზორში მულტფილმებს აღარ უყურებდა, სათამაშოებიც მიატოვა, გასაფერადებლები და წიგნები საერთოდ მიივიწყა. ერთადერთი, რაზეც უარს არ ამბობდა, ცურვაზე სიარული იყო. წყალში ჭყუმპალაობა, ყვინთვა და ფსკერზე სათამაშოების ძებნა ძალიან სიამოვნებდა.

– საბუკა, ცურვაზე მივდივართ, ჩამოდი მაგ სკამიდან, მოვემზადოთ, – დედა მიუახლოვდა და ხელში აიყვანა, – მითხარი, სულ ამ ფანჯრიდან რომ იყურები, არ მოგწყინდა?

– გაზაფხულს ველოდები, დედიკო.

– ჩემო პატარავ, გაზაფხული მალე დადგება, დათბება და მერე ბევრი ვისეირნოთ, ეზოში ვითამაშოთ, – მიეფერა დედა და საძინებელში ჩასაცმელად გაიყვანა.

დედა-შვილი ავტოფარეხში ჩავიდა. მაიამ საბა მანქანის უკანა სავარძელზე დასვა, თავად საჭეს მიუჯდა და საცურაო აუზისკენ დაიძრ-

ნენ. ბიჭუნა მთელი გზა მანქანის ფანჯრიდან იცქირებოდა. მოულოდნელად აყვავებული, თეთრად გადაპენტილი ხე შენიშნა.

– მაიკო, გააჩერე! – შესძახა პატარამ.

დედამ მანქანა მექანიკურად დაამუხრუჭა, ბორდიურთან მიაყენა და ბავშვისკენ შებრუნდა:

– საბუკა, რა მოხდა?

– მაიკო, აქ გაზაფხული უკვე მოსულა, – ბავშვი კარის გახსნას შეეცადა.

– მოიცადე, – დედა მანქანიდან გადავიდა, ბიჭი გადმოიყვანა.

– იმ ხესთან მიმიყვანე, ერთი ტოტი მოვწყვიტოთ და ბაბუს მივუტანოთ, – ტიტინებდა საბა.

– ბაბუს ტოტი რად უნდა? – ვერ გაერკვა მაია.

– უნდა მოვარჩინო, – მოკლედ მიუგო პატარამ და ხისკენ გაიქცა.

მშობელი უკან მიჰყვავა, ციცქნა ტოტი მოუნყვიტა და მიანოდა.

– ცურვაზე აღარ მინდა, სახლში ნავიდეთ, – საბა მშობელს მუდარით შეაცქერდა.

– ცურვის შემდეგ მივუტანოთ.

– არა, ბაბუ უნდა მოვარჩინო, ახლავე ნავიდეთ, – გაჯიუტდა ბავშვი.

მაიამ მანქანა მოაბრუნა და გეზი შინისკენ აიღეს. საბას ტოტი გულზე მიეხუტებინა და მოუთმენლობისგან ცმუკავდა. როგორც კი ბინაში შევიდნენ, ბავშვმა მთელ ხმაზე დაიძახა:

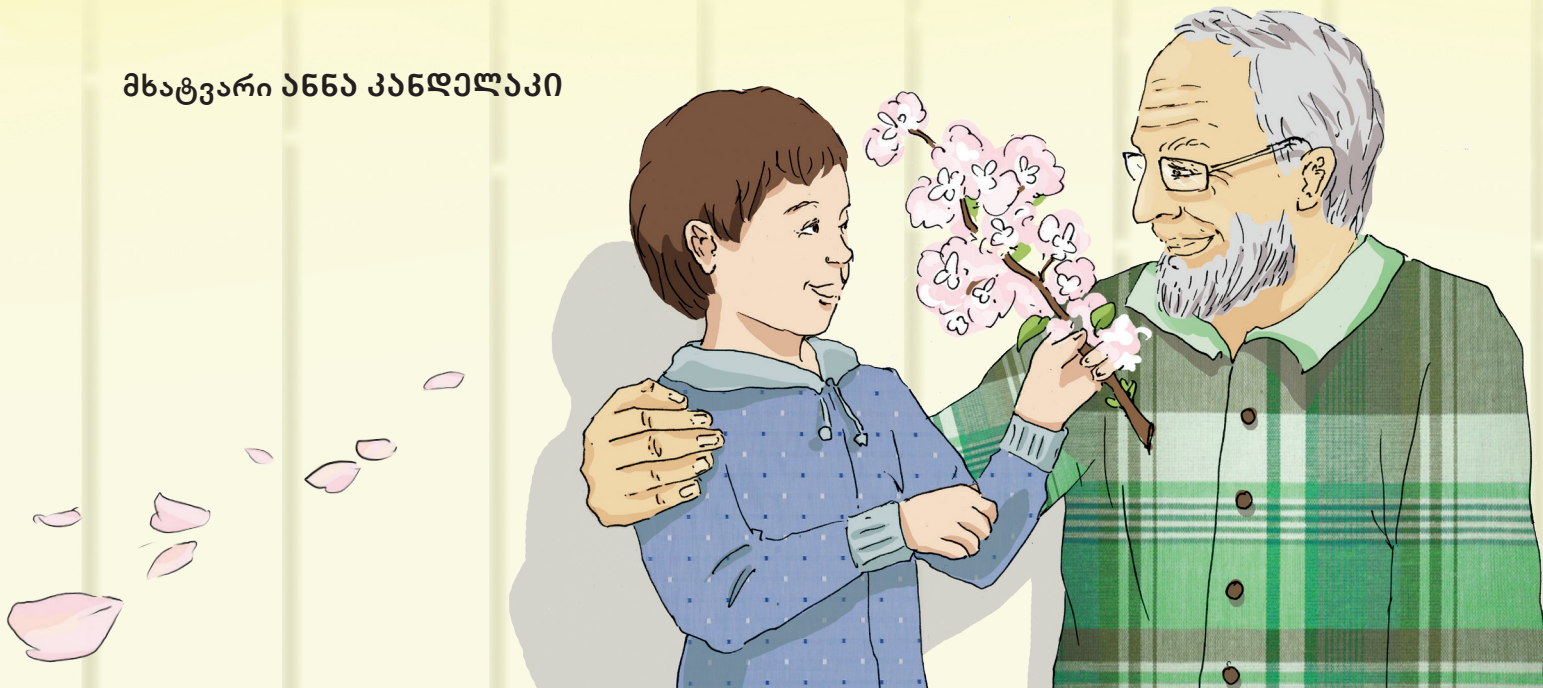
– ბაბუ, ბაბუ!

მამაკაცი შვილიშვილს დერეფანში შეეგება:

– საბუკა, რა მოხდა?

– ბაბუ, გაზაფხული მოგიტანე! – გახარებულმა ბიჭუნამ ტოტი წინ გაიშვირა, ბაბუასთან მიირბინა და შემოეხვია.

მხატვარი ანნა კანდელაკი

მიხეილ ხარიტონაშვილი

ბაბა,

ლოყები წითელ-წითელი,
ლოყებზე – შავი ხალები.
მივლენ და გაიტაცებენ
მინდვრად შეშლილი ქარები.
.....

მწერი არის პანია,
ჭრელი კაბა აცვია,
ყველას უყვარს ძალიან,
სიხარულის მაცნეა.
.....

გაბოიყანი!

ზღაპარი ჰეკა ჰეკათასზე

პეპელაზე გითხრობთ, პეპლათარზე, კიდევ მის დობილზე, გვირილა – გვიმარისზე.

ნუთისოფლობდნენ დობილები იმედნეულად ერთი-ერთმანეთისთვის. მზეც ერთი ჰქონდათ და მთვარის ბაკმსაც ერთფრად მოიფრთახატულდნენ.

პეპლათარი მეტნილს ცაში ატარებდა. თვითნებურად როდი, გვიმარისი ეტყოდა, ნადიო, ცისა გამონვლილვე ამბავიო, მეო – მინისას გეტყვიო.

ნავიდოდა ისიც.

მოიღლიდა ფრთებს ფრენით და მაშინვე გვიმარისთან ბრუნდებოდა.

მისხდებოდნენ ერთი-ერთმანეთის გვერდით, იტყოდნენ აქეთ-იქეთურისას, პეპლათარი ცოტას მოიდაღლისებდა და კვლავ ცად ნავიდოდა.

ნიავექარობას პეპლათარმა შეგვიანება იცოდა. ქარი თუ ნაილებდა შორი მინდვრით. მაშინ, გვიმარისი მზერას ააცისზევითებდა და თვალდანატრული გაჰყურებდა ცას.

ერთხელ, ლოდინით მოღლილმა ლექსიც კი შეუთხზა დობილს.

– ლექსის წერისა, მე რა ვიცო, ლექსმწერთ არა ნახონ, დამცინებენო, – დაიმორცხვა გვიმარისმა.

პეპლათარმაც, რათა სხვამო, და გვიმარისს ლექსი გამოართვა.

მთლად კარგი საქმე რომ არ არის სხვათა ნათხრობთა კითხვა, ეგ თქვენც იცით, მაგრამ გვიმარისიც ხომ თქვენი კბილაა და თქვენი თითოეული სიტყვის ამოპირთბაგებას რარიგ დანატრიან თქვენი მშობლები, ესეც კარგად მოგეხსენებათ, ჰოდა, აი, ეს ლექსიც:

ჰეკა ჰეკათასო,
ქლო ცისა თვარო,
ფხივე მზის სხივმა მოგხატა.
თვარეში ცისა ნამბაო,
~~თვარეში ცისა ნამბაო,~~

სიმართლე გითხრათ, აქედან მეც ვერ ამოვიკითხე, თუმცა, მეგობრის გულის ნაამბობად ეს ოთხი სტრიქონიც იკმარებს...

ახლა, სამნუხარი რამ ამბავი უნდა ვთქვა მათზე:

შუადღისპირს, როცა პეპლათარი ცაში იყო, გვირილა გვიმარისს ერთი ვინმე ფუტკარი – ფუნთო შეეჩვია. ჯერ იყო და, ფრენდა ფუნთო გვიმარისის შორით, თითქოს რაღაც საამო ხმაზედაც კი. მერე და მერე, ისე ახლოს ჩაუბზუბზარკა, გვიმარისს ყვავილის გვირგვინიდან სამი ფურცელიც კი წააცალა.

ეგ, საკარგოდ აქ არ მოვიდოდაო, თქვა გვიმარისმა და პეპლათარს უხმო:

– პეპლათარო, ჩქარა აქეთ, აქეთ, მომემველეო!

ის იყო, პეპლათარი მასთან გაჩნდა, რომ ფუნთოს გვიმარისის ნექტარი ფიჭის უჯრედებში მშვიდად გადაჰქონდა.

დაიმნუხრეს დობილებმა.

მისხდნენ უხმოდ ერთი-ერთმანეთის გვერდით, იქვე, მინისპირად.

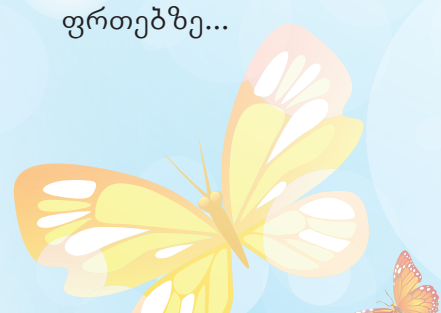
გვიმარისი იტყოდა მხოლოდ, – ეგ, აქ კიდევ მოვაო, – და გააბამდნენ დროდადრო ცრემლების წირპვლას.

და კიდევ;

თუმცა არა, არ ღირს მათ გულთამნუხრზე მეტად თქმა. აკი, დარდმა საბუდარში ჩაიხედა, კრუსს კვერცხი გაულაყდაო, ჰოდა, ჩვენაც აქეთისა ვთქვათ:

სალამო ხანს, დობილთ, მოლალურისა მოესმათ ჭივი:

– კრიიპ, წიპ, წიაპ. კრიიპ, წიპ, წიაპ, – წიაპებდა მოლალური და ბუდიდან პირველჯერად ამომსხდარ ბარტყებს, გვიმარისისა და პეპლათარის ცრემლთა მძივებს ჰფენდა ფრთებზე...

რა კვირია კვიპახისზე

*

აქ, დღევ მიილია.

მინდვრად ჭიჭნობელთა გაისმა ჭრიჭინი.

გამოვიდა სკიდან ფუნთო. მიმოუფრინა გვიმარისს – არცთუ ისე შორით.

მაგრამ რა, – მიუდევთ თავი დობილებს ერთი-ერთმანეთზე და წასულან ძილად.

ახლა, არც რა რიდი მართებს ფუნთოს მათი და, არცა რამ საშიშარი სჭირს...

უყურა ფუნთომ დობილებს, კარგახნობა, უყურა და, არაო – თქვა ბოლოს, – მთლად ეგრე ხარბად არ ივარგებს, მძინარეთ გულები რომ დაუსკდეთო... ჰო, ცოდონი კი არიან, მაგრამ... ნექტარიც რომ მინდაო?!

შედგა ფრთად, აინია ცად, მოიმარჯვა ხორთუმი, სადაცაა ჩასცემს კიდეც მძინარს – გვიმარისს, ამოსწოვს, გაანექტარებს ყვა-ვილს და გაბრუნდება კვლავ თავის სკაში...

მაგრამ, ეს ხომ წამდაუნუმ არ მოხდება, ერთჯერ, ორჯერ, ჰა-ჰა-შვიდჯერ. მერვედ, გვიმარისი იქ აღარ დახვდება. ჩახრის ისიც წყრომით თავს და იტირებს. იტირებს ფუნთოს ავსაქმობას, უნექტრობას, უმნეობას იტირებს, იტირებს და მერე, თავისსავე ცრემლებს ჩაჰყვება მინად.

ჩაფიქრდა ფუნთო.

მინდვრად კი ისმოდა ჭიჭნობელთა ჭრი-ჭინი, ჯეჯილიანიდან მწყერ-გნოლთა ფაც-ფაცი, სათიბებისა – ნიავთრხევა... მერე გვიმარისის ფოთლებსაც დასწვიმა – თითქოს ღია ციდანო, იქვე – პეპლათარსაც, კიდეც – მინდორთ, ბალახთ, მინას:

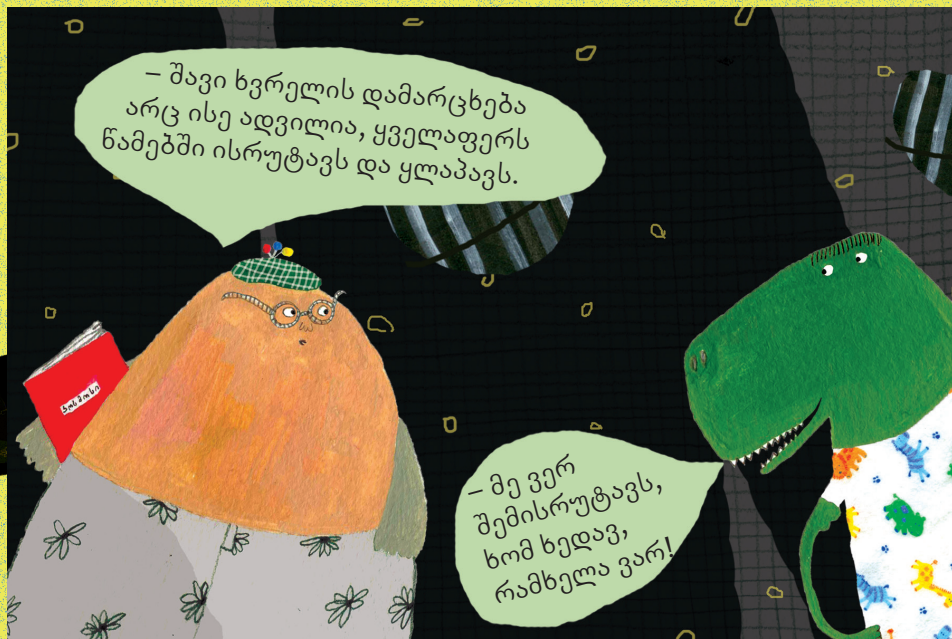
ნკუპა და ნკაპი, ნკაპი და ნკუპი, ნკუპა და ნკაპი, ნკაპი და ნკუპი, — დაჰფანტვია მოლალურებს მინდვრად დობილთ ცრემლთა ნკლუპი...

...დილით, როცა ფუნთომ სკის ჭუჭრუტა-ნიდან გვიმარისს გახედა, ძალზედ კი გაჰკვირდა; გვიმარისისა და პეპლათარის ცრემლნანვეთ მინას, სულ თეთრი, თეთრი გვირილები ნაჰფენოდა!..

მხატვარი კობე მაცაბერიძე

განგაობას და ჩუხ თავბადასა პაეცაოა დათვის ტემ

კალი
ნა

დედა დათვმა, ჩუმ და ზანზარამ მთელ ცაზე დაიწყეს პატარა დათვის ძებნა. ირმის, ქოფაკის, არწივის, კვიცის, ვეშაპისა თუ დელფინის თანავარსკვლავედებმა ყველა ვარსკვლავი ააკაშკაშეს და ცა გაანათეს, რომ პატარა დათვისთვის მალე მიეგნოთ.

- შეხედეთ, აქ ქარბორბალას რა უნდა?

- ეგ ქარბორბალა კი არა, შავი ხვრელია!

- პოლარულ ვარსკვლავს ვხედავ! ვიჩქაროთ!

ზანზარა, ჩუ და დედა დათვი დროულად მიცვივდნენ პატარა დათვთან. შავი ხვრელი უკვე თათებზე უსვამდა ცეცხლის ენებს.

- დედიკო, აღარსად აღარ ნავალ დაუკითხავად, გზა ამებნა.

- რადგან ყველაფერი კარგად დამთავრდა, სახლში დავბრუნდებით, წიგნს ვკითხულობ და ერთი სული მაქვს, როდის დავამთავრებ.

- კარგი იქნებოდა შენთან თამაში, პატარა დათვო, მაგრამ მეც დაბრუნება მინდა, ჩემს სახლში კარგად ვცეკვავ ხოლმე.

უცხოპლანეტელს ძალიან უნდა, იუბილარებს დაბადების დღე მიულოცოს. დაეხმარე, ამ ლაბირინთში გზა გაიგნოს და გამოიციანი, ვისთან მივა პირველად.

მარია ზოიძე

სალომე კვიციანი

მთავარი რედაქტორი: ღოდო ნიჟიანიძე
ნახატი ყდაზე: ვაჟა ქურხულია
მის.: ზანდუკელის ქ. 1, ტელ.: 2 93 69 77
<http://www.dila.ge>, ელ-ფოსტა: dila1904@yahoo.com, facebook: საბავშვო გამომცემლობა დილა
ფასი: 2.50 ლარი

ჟურნალი გამოდის საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსა და სსიპ „მწერალთა სახლის“ მხარდაჭერით.

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო

ქვეყნის სახელი